

การประเมินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*

A EVALUATION OF SUPERVISION FOR CHILD CENTERED LEARNING PROJECT OF TEACHERS UNDER CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

โสภาพร ไสยแพทย

Sopaporn Saiyapaet

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

The Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3, Thailand

E-mail: sopa2514@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประเมิน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 372 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท โดยรวมมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$ S.D. = 0.08) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ บุคลากรงบประมาณ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การบริหารจัดการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.11) 3) ด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.19) 4) ด้านผลผลิต พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย โดยรวมมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.18) ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.29) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24) ด้านแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.21) ด้านทักษะออกแบบและเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ และผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีความพึงพอใจ

* Received 2 January 2023; Revised 21 February 2023; Accepted 25 February 2023

ต่อโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.25) และผู้อำนวยการโรงเรียนและครู
ปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.30)

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, นิเทศการสอน, การจัดการเรียนรู้, ครูปฐมวัย, ชิปโมเดล.

Abstract

The objectives of this research article were to evaluate the context, input, process, and products of supervision for child centered learning project of teachers under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 by evaluation research method. Data was collected from 372 participants that were 3 administrators 7 supervisors, 129 school administrators and 233 teachers of Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 by questionnaires, all of whom were purposively selected. Research data was analyzed by using the descriptive statistics: mean and standard deviation. The results showed that: 1) The results of the context evaluation in overall were at the highest level ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.08), 2) The results of the input evaluation – personal, budgets, media and resources learning and administrative, in overall, were at high level ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.11). 3) The results of the process evaluation were at high level ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.19). 4) The results of the product evaluation are as follows: 1) Teachers' child centered learning skills in overall were at high level ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.18) as followed: knowledge of child centered learning ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.29), child centered learning management ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24), best practice of child centered learning management ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.21) and lesson plan designing and writing ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.24) respectively. 2) Administrators and supervisors' satisfaction toward the project in overall were at high level ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.25) and school administrators and teachers' satisfaction toward the project in overall were at high level ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.30).

Keywords: Project Evaluation, Supervision, Learning Management, Primary Schoolteacher, CIPP Model.

บทนำ

เด็กปฐมวัย ถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุด เป็นวัยที่เริ่มต้นของชีวิตและ พัฒนาการในทุกด้าน เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุด เป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับการในช่วงวัย ต่อ ๆ ไป และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต “เด็กปฐมวัย” ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2551 ให้ความหมายของเด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กซึ่งมีอายุยังไม่ครบหกปีบริบูรณ์และให้ความหมายรวมถึงทารกในครรภ์มารดาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการ เล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้สร้างสรรค์ ดูแลและพัฒนา เด็กอย่างรอบด้าน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการ ดำเนินงานและประเมินผล ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม พลุกฟุ้ง คุณธรรม ความเป็นพลเมืองดี และส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้น ถัดไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

จากรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบปัญหาและอุปสรรคตาม มาตรฐานด้านที่ 2 ดังนี้ 1) ครูยังขาดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการจัดพื้นที่ มุม ประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นที่เหมาะสมสำหรับเด็ก 2) ครูขาดทักษะ ความรู้ และ ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ (เรียนร่วม) 3) ขาดงบประมาณ สนับสนุนในการจัดพื้นที่ มุมประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นในห้องเรียน 4) ขาดวิธีการใน การเตรียมความพร้อมของเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป ส่วน ใหญ่เป็นการตีวงเพื่อสอบเข้า ป.1 และให้เขียนตัวอักษรได้ 5) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กยังไม่ค่อยหลากหลาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีพัฒนาการอย่างรอบด้านยัง ทำได้ไม่เต็มศักยภาพ 6) การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร ยังจัด ได้ไม่เต็ม 7) ครูไม่มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม 8) ครูปฐมวัยไม่ได้จบการศึกษาสาขาที่เกี่ยวข้องกับปฐมวัยโดยตรง ทำให้การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ไม่ครบถ้วนและไม่ตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ แนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม คือ ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในการสร้าง การเลือก ใช้สื่อ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม ทักษะให้กับเด็กอย่างเหมาะสม สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจหลักสูตร ปฐมวัยระหว่างครูระดับปฐมวัยและครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อปรับทัศนคติที่มีต่อกัน ในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน และสร้างความตระหนักเรื่องเตรียมความพร้อมเด็ก ในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป โดยผลักดันให้มีนโยบายและการปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

การดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา ของกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านคุณภาพภาพการศึกษา ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เปรียบเทียบระดับเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ศึกษาธิการภาค สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่า ทุกระดับและทุกด้าน โดยคะแนนอ่านออกเสียง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.32 และอ่านรู้เรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.95 รวม 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.14 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3, 2562) เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคระดับสถานศึกษา พบว่าปัญหาดังนี้ 1) มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาบางส่วนที่ไม่เข้าใจระบบงานวิชาการ เมื่อมีการโยกย้ายครูทำให้การดำเนินงานวิชาการไม่ต่อเนื่อง ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน ครูบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนแต่ขาดการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และขาดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบเข้มแข็ง ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับสถานศึกษา คือ ส่งเสริมความเข้มแข็งโดยการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่ จัดทำหลักสูตรการพัฒนาครูด้านวิชาการโดยเป็นหลักสูตรที่เป็นการดำเนินการเป็นประจำทุกปี และเขตพื้นที่ควรดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็ง การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย คือ เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคนมีพัฒนาการสมวัย สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างเสมอภาค โดยการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตามและช่วยเหลือเด็กปฐมวัย (3 - 5 ปี) ทุกคน ให้ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ นักเรียนปฐมวัยมีคุณภาพตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 80 และมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพครู คือ ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้เชิงรุกให้กับผู้เรียนในทุกชั้น ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3, 2562)

จากสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น แนวคิดที่นำมาใช้การพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัย คือ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการจัดการสอนที่ครูต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้โดยการกระทำ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงและเป็นไปอย่างรอบด้านทั้งด้านทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ ดังนั้นหากครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทั้ง 4 ด้าน ช่วยให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้อย่างแท้จริง (ทิตนา แคมมณี, 2558) ให้เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขนิสัยที่เหมาะสม มีพัฒนาการสมวัยทั้งด้านการเคลื่อนไหว ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสติปัญญา เรียนรู้ และสร้างสรรค์ ด้านภาษาและการสื่อสาร ด้านสังคม คุณธรรม มีวินัย และความเป็นพลเมืองดี ดังนั้นครูปฐมวัยผู้มีหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็กต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในศาสตร์การดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และต้องสามารถจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างอิสระ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จึงได้จัดทำโครงการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย ปีการศึกษา 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะออกแบบและเขียน แผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยมีกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) กิจกรรมวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษา 3) กิจกรรมออกแบบและเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) กิจกรรมนิเทศและเยี่ยมชั้นเรียนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) กิจกรรมการ ประชุมเสวนาทางวิชาการและถอดบทเรียน 6) กิจกรรมประเมินผลและมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ และในการดำเนินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย

จากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการเพื่อเป็นการ ตรวจสอบว่าโครงการทำบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ผลที่ได้จากการประเมิน โครงการเป็นสารสนเทศป้อนกลับสำหรับการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มี ประสิทธิภาพตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการครู และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัยให้มีความพร้อมสำหรับปรับตัวสู่การเรียนรู้ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป และในการประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบ การประเมินของ Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. , 2007) เรียกว่า CIPP model เนื่องจากเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นกระบวนการเชิง ระบบ รู้จักกันอย่างแพร่หลาย มีระบบแบบแผนชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการประเมิน โครงการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557) และมีจุดเน้นสำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับ การบริหารโครงการโดยระยะก่อนการดำเนินงานโครงการเป็นการประเมินด้านบริบท และด้าน ปัจจัยนำเข้า ระยะระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินด้านกระบวนการ และหลังการ ดำเนินโครงการ เป็นการประเมินด้านผลผลิต เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการ โครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการ

ตัดสินใจ (สมคิด พรหมจ้อย, 2563) นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินที่มีลักษณะเป็นการประเมินความก้าวหน้า เพื่อบ่งชี้จุดเด่นจุดด้อย บ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และประสิทธิภาพของโครงการเป็นอย่างไร และยังเป็นรูปแบบการประเมินที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง (สำราญ มีแจ้ง, 2558) ข้อมูลที่ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู ปรุ้มวัย พัฒนาคุณภาพการจัดการประสบการณ์ และพัฒนากระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตโครงการ นิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปรุ้มวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยประเมินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปรุ้มวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูปรุ้มวัย

วัตถุประสงค์	ขอบเขตเนื้อหา	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อประเมินด้านบริบท	มุ่งประเมินระดับความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ความสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็น และความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ	ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 7 คน รวมจำนวน 10 คน ซึ่งเป็น ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ และได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบประเมินด้านบริบท มีลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า	มุ่งประเมินความเหมาะสมของปัจจัยสนับสนุนที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ ได้แก่ 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านงบประมาณ 3. ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ 4. ด้านการบริหารจัดการ	ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 7 คน รวมจำนวน 10 คน ซึ่งเป็น ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ และได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า มีลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของครูปฐมวัย (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ขอบเขตเนื้อหา	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
3. เพื่อประเมิน ด้านกระบวนการ	มุ่งประเมินการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการ PDCA ของโครงการ ได้แก่ 1. ด้านการวางแผน (Plan) 2. ด้านการดำเนินงาน (Do) 3. ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล (Check) 4. ด้านการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา (Act)	ผู้อำนวยการโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 3 จำนวน 129 คน และครูปฐมวัยใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 3 จำนวน 233 คน รวมจำนวน 362 คน ซึ่งผู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โครงการได้มา โดยการ คัดเลือกแบบเจาะจง	แบบประเมิน ด้าน กระบวนการ มีลักษณะ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
4. เพื่อประเมิน ด้านผลผลิต	มุ่งประเมินความคิดเห็น ต่อผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง ตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ 1. ความสามารถในการ จัด การเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ความพึงพอใจต่อ การ ดำเนินงานโครงการ	1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ โครงการด้านการพัฒนา หลักสูตรและผู้อำนวยการแต่ ละโรงเรียน ร่วมประเมิน ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูปฐมวัย จำนวน 233 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมของโครงการ และ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบ เจาะจง 2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลความพึง พอใจ คือ - ผู้บริหาร จำนวน 3 คน - ศึกษานิเทศก์ จำนวน 7 คน - ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 129 คน - ครูปฐมวัย จำนวน 233 คน รวมจำนวน 372 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ของโครงการได้มาโดยการ คัดเลือกแบบเจาะจง	1. แบบประเมิน ความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ปฐมวัย มีลักษณะมาตรา ประมาณค่า 5 ระดับ มี ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 2. แบบประเมินความพึง พอใจฉบับที่ 1 สำหรับ สอบถามผู้บริหารและ ศึกษานิเทศก์ มีความ เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 3. แบบประเมินความพึง พอใจฉบับที่ 2 สำหรับ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูปฐมวัย มีค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ซึ่งปรากฏผลการวิจัยแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการประเมินด้านบริบทโดยรวม

รายการ	n = 10		ระดับ ความเหมาะสม	การผ่านเกณฑ์ ประเมิน > 3.51
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านบริบท	4.88	0.08	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.08) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการโดยรวม

รายการ	n = 10		ระดับ ความเหมาะสม	การผ่านเกณฑ์ ประเมิน > 3.51
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านบุคลากร	4.72	0.11	มากที่สุด	ผ่าน
ด้านงบประมาณ	3.70	0.17	มาก	ผ่าน
ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	4.60	0.27	มากที่สุด	ผ่าน
ด้านการบริหารจัดการ	4.67	0.13	มากที่สุด	ผ่าน
เฉลี่ย	4.47	0.11	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.11) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการโดยรวม

รายการ	n = 362		ระดับ การปฏิบัติ	การผ่านเกณฑ์ ประเมิน > 3.51
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการวางแผน (Plan)	4.20	0.37	มาก	ผ่าน
ด้านการดำเนินงาน (Do)	4.28	0.10	มาก	ผ่าน
ด้านการติดตามและประเมินผล (Check)	4.14	0.13	มาก	ผ่าน
ด้านการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (Act)	4.01	0.17	มาก	ผ่าน
เฉลี่ย	4.20	0.19	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.19) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ตารางที่ 5 สรุปผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการโดยรวม

รายการ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการประเมิน	การผ่านเกณฑ์ประเมิน > 3.51
1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย	233	4.32	0.18	มาก	ผ่าน
2. ความพึงพอใจของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์	10	4.16	0.25	มาก	ผ่าน
3. ความพึงพอใจของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูปฐมวัย	362	4.14	0.30	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมสรุปได้ดังนี้ 1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.18) 2) ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.25) และ 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.30)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการประเมินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท โดยรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดย 1) โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด 2) โครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของครูและโรงเรียน และ 3) วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมาย มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการประเมินโครงการเป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลของโครงการ เป็นกระบวนการรวบรวมสารสนเทศในการดำเนินงานด้านบรรลุ

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ สำหรับนำไปใช้ตัดสินใจบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ ดังนั้นก่อนการดำเนินงานโครงการจำเป็นต้องทราบความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ และความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และความสอดคล้องขององค์ประกอบของโครงการ เป็นไปตามแนวคิดการประเมินด้านบริบทของ สมคิด พรหมจ้อย กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามว่าโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ (สมคิด พรหมจ้อย, 2563) สอดคล้องกับผลการประเมินของนุวัฒน์ อุทาร์ สวัสดิ์ ที่ศึกษาพบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด (นุวัฒน์ อุทาร์สวัสดิ์, 2561)

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยด้านบุคลากร คือ ผู้ให้การนิเทศ/ศึกษานิเทศก์มีความรู้และเข้าใจสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา และความต้องการครูผู้รับการนิเทศ และผู้ให้การนิเทศ/ศึกษานิเทศก์มีประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านงบประมาณ คือ การเบิกจ่ายสำหรับทำกิจกรรมมีความสะดวก รวดเร็วมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ คือ สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้มีคุณภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการบริหารจัดการ คือ 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 2) มีการประสานงานวิทยากร 3) มีการประชุมชี้แจงแผนนิเทศให้ครูแต่ละโรงเรียนได้รับทราบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะก่อนการดำเนินโครงการจำเป็นต้องตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินโครงการ และกำหนดวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของ ทิวัฒน์ มณีโชติ กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน เป็นต้น เป็นการพิจารณาถึงความเพียงพอ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของปัจจัยที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ (ทิวัฒน์ มณีโชติ, 2561) สอดคล้องกับผลการประเมินของ ภรณ์กมลส์ ดวงสุวรรณ ศึกษาพบว่า ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าโครงการนิเทศภายในโรงเรียนวชิรธรรมสาธิตตามวงจรคุณภาพโดย

ใช้แบบจำลองซีบีพี (CIPP Model) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านระยะเวลาและงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบุคลากรและด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อยู่ในระดับมาก (ภรณ์กมลส์ ดวงสุวรรณ, 2561)

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยด้านการวางแผน (Plan) คือ กำหนดกิจกรรมของโครงการ นิเทศที่เหมาะสม และกำหนดระยะเวลาการนิเทศที่เหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านดำเนินงาน (Do) ได้แก่ กิจกรรมประเมินผลและมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา กิจกรรมนิเทศและเยี่ยมชั้นเรียนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมออกแบบและเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกิจกรรมการประชุมเสวนาทางวิชาการและถอดบทเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากตามลำดับ ด้านการตรวจสอบและติดตาม (Check) คือ แต่งตั้งคณะทำงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา (Act) คือ การประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานแก่ชุมชนและขยายผลสู่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เพราะการดำเนินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมทุกอย่างร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศโดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนการพัฒนาครูผู้สอนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและยังเป็นการพัฒนาศักยภาพส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ซึ่งผลการพัฒนาครูส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ดังนั้นการดำเนินการนิเทศกำกับดูแลติดตามอย่างต่อเนื่องทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นไปตาม Fitzpatrick, J. L. et al. กล่าวว่า การประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติโดยประเมินขณะดำเนินโครงการเพื่อศึกษาความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ สารสนเทศที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อกำกับ ติดตามและปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ (Fitzpatrick, J. L. et al., 2004) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรรณภา แนนหนา ที่ศึกษาพบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการโครงการนิเทศภายในโดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ของโรงเรียนบ้านห้วยสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และศึกษานิเทศก์ร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้และเป็นพี่ปรึกษาในการดำเนินโครงการ มีการสรุปและประชาสัมพันธ์ผลการจัดกิจกรรมโครงการต่อผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อหาแนวทางปรับปรุงวิธีการดำเนินการโครงการอย่างเป็นระบบ

และมีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สรรรภา แนนหนา, 2561)

4. จากผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.1 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านทักษะออกแบบและเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดบุคลากรที่เป็นพี่เลี้ยงเด็กปฐมวัยในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่อห้องเกิน 30 คน เพื่อคอยช่วยดูแลเด็ก และช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความพร้อมในการสอนล่วงหน้า โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การส่งเสริมให้โรงเรียนขับเคลื่อนการพัฒนาครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการปฏิบัติ รวมทั้งร่วมกันเสนอแนะแนวทางการจัดประสบการณ์ ทำให้ครูมีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีทักษะการจัดประสบการณ์ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ ทิศนา ขัมมณี ที่กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจและวินัยในตนเอง พัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันเพื่อสร้างความรู้และพัฒนาทุกด้านของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องคิดจัดเตรียมกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (ทิศนา ขัมมณี, 2558) สอดคล้องกับผลการประเมินของ นวรัตน์ อุทราสวัสดิ์ ศึกษาพบว่า ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมพบว่า มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอยู่ในระดับมากที่สุด (ทิวัตต์ มณีโชติ, 2561) ผลเชิงบวกของการนิเทศการศึกษาและคุณภาพการจัดการศึกษาส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียน และคุณภาพของการ

บริหารจัดการมีอิทธิพลมากกว่าประสบการณ์การนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร (Bambang, B.W. et al., 2020)

4.2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า 1) ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อการมีกระบวนการนิเทศตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา และมีผลการถอดบทเรียนของโรงเรียน ในระดับมากที่สุด และ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูปฐมวัยมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหาร คือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอน คือ ครูสามารถประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปใช้ได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนมีการนิเทศครูทุกชั้นเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนร่วมกันในการพัฒนางานการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนร่วมกัน ร่วมกันทำงานในลักษณะพี่น้องภายใต้การดูแลของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายในการทำงานที่มองเห็นอนาคต ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการ และเพื่อนครูด้วยกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร ครูรู้สึกไม่โดดเดี่ยวในการทำงานสอน รู้สึกผูกพันกับโรงเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอนให้บรรลุเป้าหมาย และยังมีผลให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครูตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรภพ เนวะมาตย์ ศึกษาพบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปโมเดล (CIPP model) พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากอยู่ในระดับมาก (จักรภพ เนวะมาตย์, 2560)

องค์ความรู้ใหม่

การดำเนินงานโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทำให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ ซึ่งสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ ครูปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ข้อเสนอแนะที่ได้มีดังนี้ 1) ด้านบริบท ควรจัดทำ โครงการที่เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ของสังคมปัจจุบัน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ควร จัดเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ ควรจัดสรร งบประมาณแต่ละกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสม ควรจัดเตรียมเอกสารชุดอบรม/คู่มือการ อบรม ครอบคลุมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความเหมาะสม และ ควรมีการวางแผนกิจกรรมนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไว้อย่างเหมาะสม 3) ด้าน กระบวนการ ควรประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจและเป้าหมายในการดำเนินงานโครงการ ร่วมกัน และกำหนดประเด็นการนิเทศ ควรกำหนดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ควรสร้างความร่วมมือในการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาครู จัดประชุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง และควรสรุปและจัดทำรายงาน ผลการดำเนินงานโครงการ และ 4) ด้านผลผลิต พบว่า ในการพัฒนาครู ควรจัดให้ความรู้และ ทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ครูจัดทำแผนประการณ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานตัวชี้วัด และพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยให้ผ่าน เกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ควรมีการนิเทศโรงเรียนทุกโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาคุณภาพระบบงานวิชาการปฐมวัย สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับหัวข้อการประเมินครั้งต่อไป ควรวิจัยและพัฒนากระบวนการนิเทศ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีมาตรฐานและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น และควรวิจัยและพัฒนากระบวนการนิเทศเชิงรุกร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

เอกสารอ้างอิง

- จักรภพ เนวะมาตย์. (2560). การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ตาก: วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ทิวิธต์ มณีโชติ. (2561). รูปแบบการประเมินโครงการ หน่วยที่ 5 ใน การประเมินโครงการ หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แหมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธา.

- นุวัฒน์ อุทาสวัสดิ์. (2561). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1(2), 19-33.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: แฮาส์ ออฟ เคอร์ มิสส์.
- ภรณ์กมลส์ ดวงสุวรรณ. (2561). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ตามวงจรคุณภาพโดยใช้แบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model). กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2563). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สรรรณภา แนนหนา. (2561). การประเมินโครงการนิเทศภายในโดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ ของโรงเรียนบ้านห้วยสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ชลบุรี: โรงเรียนบ้านห้วยสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. (2562). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐาน สถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2562. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำราญ มีแจ้ง. (2558). การประเมินโครงการทางการศึกษา: ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bambang, B.W. et al. (2020). Comparative Effect of the Supervision of the Principal and Quality of Organizational Management in School Education. Retrieved June 3, 2022, from <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8123665>
- Fitzpatrick, J. L. et al. (2004). Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines. (3rd ed.). London: Pearson.
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. . (2007). Evaluation Theory, Models and Applications. . San Francisco, CA: Jossey-Bass.